

Додаток 16. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ЗА КВАЛІФІКАЦІЄЮ «АУДИТОР СИСТЕМ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ» (ДСТУ ISO 14001:2015, ISO 14001:2015)Ф-55-29
Додаток 16 до ДП ОСП-18**Критерії оцінювання компетентності фахівців за кваліфікацією
«Аудитор систем екологічного менеджменту» (ДСТУ ISO 14001:2015, ISO 14001:2015)****Особисті характеристики**

Аудитор систем екологічного менеджменту (ДСТУ ISO 14001:2015, ISO 14001:2015) повинен ознайомитися з Кодексом професійної поведінки і декларувати в заяві на сертифікацію, що він цілком і твердо буде дотримувати положень цього документа.

Аудитор повинен бути здатним діяти у відповідності з принципами, сформульованими в ДСТУ ISO 19011, ISO 19011 діючих редакцій.

Аудитор повинен демонструвати професійну поведінку під час здійснення аудиторської діяльності, бути:

- Етичним, тобто порядним, чесним. Правдивим, щирим і тактовним
- Об'єктивним, тобто готовим розглядати альтернативні ідеї чи точки зору
- Дипломатичним, тобто тактовним при роботі з людьми
- Уважним, тобто активно спостерігати за фізичним оточенням та діяльністю
- Проникливим, тобто усвідомлювати та бути здатним зрозуміти ситуацію
- Гнучким, тобто швидко адаптовуватися до різних ситуацій
- Наполегливим, тобто непохитно фокусуватися на досягненні цілей
- Рішучим, тобто робити своєчасні висновки на основі логічних міркувань та аналізу
- Впевненим у собі, тобто діяти незалежно, ефективно взаємодіяти з іншими
- Здатним діяти відповідально і етично, навіть якщо такі дії не завжди популярні, а іноді можуть викликати незгоду чи конфронтацію
- Відкритим для вдосконалення, тобто брати уроки з ситуацій, прагнути до досягнення найкращих результатів аудиту
- Шанобливим до культури організації, що проходить аудит
- Сумісним та товариським, тобто ефективно взаємодіяти з іншими, враховуючи членів аудиторської команди та тих, що проходять аудит

Аудитор має бути здатним:

- Добре розбиратися в людях
- Перейматися проблемами аудированих
- Висловлювати, переконувати і аргументувати, орієнтуючи на переваги
- Спілкуватись на застосовуваній мові усно і письмово
- Залишатись витриманим та цілеспрямованим навіть у складних ситуаціях
- В достатній мірі посилається на факти при звертанні до осіб на різних рівнях організації
- Взаємодіяти в процесно-орієнтованому стилі
- Попереджати і належним чином розбиратись з конфліктами
- В достатній мірі подавати результати
- Готувати та проводити наради
- Аудитор повинен бути добре організованим, тобто демонструвати ефективний менеджмент часу, вибір пріоритетів, планування та результативність

Напрямок думок і філософія поведінки мають бути спрямовані на наступне:

- Переваги для осіб, та організацій, що проходять аудит (наприклад, з точки зору співвідношення витрати/переваги від власної діяльності)
- Розглядання вимог споживачів
- Успіх та стійкий розвиток компанії
- Підвищення цінності компанії (наприклад, фінансової чи етичної цінності)
- Можливості та ризики для організації (наприклад, виявлення та зниження ризиків; просування інновацій та кращої практики)
- Постійне вдосконалення (наприклад, стимулювання та просування постійного вдосконалення процесів)
- Просування і підтримка процесів навчання, розповсюдження інновацій (know-how)
- Моніторинг змін
- Мислення в термінах загального контексту всіх бізнес-процесів і всієї ланки процесів
- Застосування принципів PDCA
- Підвищення обов'язків
- Приклади для наслідування

Вимоги до спеціалізованої підготовки

Обсяг підготовки - 40 академічних годин.

Код	А Розуміти і вміти пояснити
	В На додаток до А, вміти вибирати відповідні методи і застосовувати їх
	С На додаток до А і В, розробляти й інтегрувати відповідні методи й інтерпретувати результати

Зміст спеціалізованої підготовки

1	Системи екологічного менеджменту	
1.1	Вимоги стандарту ISO 14001 в останній редакції.	С
1.2	Методи та методології екологічного менеджменту (екологічна термінологія, принципи екологічного менеджменту та їх застосування, інструменти екологічного менеджменту)	В
1.3	Екологічна наука і технології (вплив діяльності людини на навколишнє середовище, взаємодія екосистем, елементи навколишнього середовища: повітря, вода, земля; управління природними ресурсами, методології охорони навколишнього середовища, управління відходами, енергоменеджмент)	В
1.4	Екологічні питання у виробничих процесах	В
1.5	Можливі особливості відповідних секторів промисловості	В
1.6	Екологічні норми і законодавство	В
1.7	Система екологічного менеджменту (початковий екологічний аналіз, політика, цілі і програми, аспекти і впливи, технології для запобігання забруднення)	С

1.8	Застосовні стандарти у відповідному секторі економіки	В
2	Аудит	
2.1	Стандарт ДСТУ ISO 19011, ISO 19011 діючих редакцій.	С
2.2	Класифікації аудитів (різні класифікації, цілі, відмінності, визначення)	С
2.3	Роль і відповідальність Аудитора і Головного Аудитора в аудиторській групі (компетенції, особисті якості, вміння та ноу-хау, підготовка та інформування, ноу-хау головного аудитора)	В
2.4	Принципи, порядок та методи аудиту (принципи аудиторської діяльності, управління програмами аудиту, управління аудитом, невідповідності);	В
2.5	Документи та інша інформація, пов'язана з системами менеджменту (застосування систем менеджменту, пов'язаних з різними організаціями, взаємодії між різними компонентами системи менеджменту, стандарти на системи управління, законодавство, правила та інші застосовні вимоги, що мають відношення предмету аудиту).	С
2.6	Особливості аудиту третьої сторони, стандарти ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC TS 17021-2 діючих редакцій.	В

Вимоги до процесу оцінювання професійних характеристик

Загальні знання і навички	Загальні знання і навички на рівні, який можна звичайно досягти, одержавши вищу освіту.
Спеціальні знання і навички	<p>Компетентність проводити перевірки відповідності систем управління вимогам ДСТУ ISO 14001:2015, ISO 14001:2015.</p> <p>Спеціальні знання і навички можуть бути досягнуті шляхом:</p> <ol style="list-style-type: none">Спеціальної програми навчання з екологічного менеджменту. Зміст навчальної програми: цілі і задачі навчання повинні охоплювати знання і навички визначені вище. Тривалість і методи: 40 ак. годин (по 45 хв.) навчання в аудиторії, онлайн навчання або самонавчання, (або 24 години у випадку розширення секторів економіки, додаткове навчання за пунктами 1.5., 1.6 та 1.8. спеціальної підготовки).Аудиторської практики Виконання аудиторської діяльності не менше 4 повних аудитів системи екологічного менеджменту, загальною тривалістю не менш 20 днів (з них не менше 12 днів на місці) протягом 3 останніх років перед сертифікацією, в якості аудитора - стажиста під керівництвом і управлінням кваліфікованого аудитора з компетенціями Головного Аудитора. Головний аудитор (у команді аудиту) повинен бути професійно кваліфікований в органі з сертифікації / сертифікований органом з сертифікації персоналу.
Особистісні характеристики	<ul style="list-style-type: none">Кандидати на одержання сертифіката за кваліфікацією «Аудитор систем екологічного менеджменту» повинні мати вищу освіту, що відноситься до відповідного сектора економіки.Аудитор систем екологічного менеджменту Органу сертифікації

персоналу Української асоціації якості (ОСП УАЯ) повинен мати не менше 5 років робочого досвіду для бакалаврів і 4 років для магістрів, з них не менш ніж 3 роки у відповідному секторі економіки, на професійних чи технічних посадах, залучених у розслідування і рішення проблем у взаємодії з іншими керівниками, професіоналами, експертами, клієнтами і/чи зацікавленими сторонами, а також співробітників, що залучаються у керування групами, у робочих ситуаціях. Якщо кандидат займався консалтингом у відповідному секторі економіки, то необхідні роки роботи у цьому секторі можуть бути еквівалентні особисто розробленим і доведеним до сертифікації як мінімум **шести** відповідних систем менеджменту. У виняткових випадках в якості загального досвіду роботи може бути зараховано не менше одного року регулярного проведення аудитів відповідних систем менеджменту в Органі сертифікації систем менеджменту.

- Аудитор систем екологічного менеджменту ОСП УАЯ повинен мати, принаймні, **2 роки практичного досвіду роботи в сфері екологічного менеджменту**, або Специфічною екологічної діяльності (конкретні природоохоронні заходи, наприклад: технік або оператор очисних споруд; лаборант для екологічного аналізу; діяльність з аудиту і технічному контролю, консалтинг), **або 1 рік досвіду проведення аудитів систем менеджменту за відповідним стандартом.**
- Особистісні характеристики (поведінка, напрям думок) повинні відповідати, визначеним вище і бути продемонстровані шляхом підписання **Кодексу професійної поведінки ОСП УАЯ.**